

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Gèneres i obres de la literatura europea

Titulació: Humanitats

Tipus: Obligatòria

Crèdits (ECTS): 4,5

Professor: Gonzado Pontón / José Ramón López

Descripció

Aproximació a la tradició literària europea de l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna a partir de l'anàlisi d'alguns dels seus textos més significatius, pertanyents a diversos gèneres literaris. El comentari de les obres, objectiu principal, s'emmarcarà en una reflexió sobre els respectius gèneres i sobre els contextos històrics i culturals.

Objectius. Al final del curs l'alumne:

1. S'haurà familiaritzat amb alguns textos cabdals de la tradició literària europea.
2. Coneixerà el pes d'aquests textos (i dels seus temes) en la tradició posterior i la seva pervivència fins als nostres dies.
3. Haurà desenvolupat pautes d'anàlisi i d'interpretació de textos literaris.
4. Coneixerà els trets bàsics d'alguns gèneres literaris majors.
5. Sabrà relacionar aquestes nocions amb d'altres àmbits d'estudi (història, política, filosofia, art).
6. Haurà hagut d'exposar, argumentar i rebatre, de manera oral i escrita, determinades qüestions dels continguts tractats.

1. Temari

1. Preliminars. Els conceptes de tradició literària, cànon i literatura europea.
2. Els camins de la narrativa medieval: la literatura cavalleresca
3. La tradició dels viatges a l'altre món.
4. La lírica: dels trobadors als petrarquismes.
5. L'assaig: formació i eclosió d'un nou gènere.
6. El teatre: Shakespeare i Molière.

2. Bibliografia

a) Bibliografia de consulta

Per a una perspectiva global sobre el pes de la tradició (particularment la clàssica) en la literatura europea, des de l'Edat Mitjana, són bàsics els llibres de Highet i Curtius; per a la literatura espanyola, el de Lida. Una presentació més actualitzada i de gran valor, que coincideix amb alguns dels punts del temari, es pot trobar a Anselmi. Com a introducció a la literatura medieval, és molt útil Vàrraro. D'altra banda, les lectures obligatòries es recomanen en aquelles edicions -quan les hi ha- que van precedides de pròlegs explicatius útils, la lectura dels quals és molt aconsellable. Al llibre col·lectiu coordinat per Llovet es poden trobar aproximacions específiques, sovint magistrals, sempre personals, a alguns dels textos i autors triats al curs. La lectura d'alguns dels capítols d'Auerbach pot reportar una visió específica i molt autoritzada sobre la relació d'aquestes obres amb la construcció de la realitat. D'altra banda, entre les activitats específiques de l'assignatura s'inclou la lectura obligatòria d'un text introductori per a cada una de les lectures del curs; aquestes referències les facilitarà el professor en el seu moment.

Anselmi, G.M., *Mapas de la literatura europea y mediterránea*, Crítica, Barcelona, 2002.

Auerbach, E., *Mimesis. La representación de la realidad en la literatura occidental*, Fondo de Cultura Económica, México, 1983.

Curtius, E.R., *Literatura europea y Edad Media latina*, Fondo de Cultura Económica, Madrid, 1987, 2 vols.

Highet, G., *La tradición clásica*, Fondo de Cultura Económica, México, 1996³.

Lida, M.R., *La tradición clásica en España*, Ariel, Barcelona, 1975.

Llovet, J. (ed.), *Lecciones de literatura universal*, Cátedra, Madrid, 1995.

Vàrraro, A., *Literatura románica de la Edad Media*, Ariel, Barcelona, 1983.

b) Lectures del curs

1. Chrétien de Troyes, *El caballero del león*, trad. I. de Riquer, Alianza Editorial, Madrid, 2003.
2. Dante Alighieri, *Infierno*, en *Divina comedia*, trad. G. Petrocchi y L. Martínez, Cátedra, Madrid, 1988.
3. Antologia lírica (trobadors, *stilnuovisti*, Petrarca, autors espanyols, francesos i anglesos en l'òrbita del petrarquisme) a cura del professor.
4. Antologia de Michel de Montaigne, *Ensayos*, a partir de l'edició de D. Picazo i A. Montojo, Cátedra, Madrid, 1996, 3 vols.
5. William Shakespeare, *El rey Lear*, trad. Instituto Shakespeare, Cátedra, Madrid, 1989.
6. Molière, *Don Juan*, trad. J. Escué, Planeta, Barcelona, 1994.

3. Referències per estructurar el treball de l'alumne

L'estudiant haurà de realitzar un treball continuat durant el curs, en el qual el ritme de lectura resultarà fonamental. Les classes magistrals ofereixen els contextos necessaris per situar i interpretar les obres, i alhora seran, en alguns casos, exemples de model d'anàlisi. El més habitual, però, serà que les lectures es comentin col·lectivament, en sessions de seminari. Es preveu la realització d'una o dues activitats afins, consistents a posar en relació una de les lectures del curs amb una altra manifestació artística que hi estigui directament vinculada (per exemple, una representació pictòrica o una adaptació cinematogràfica). Caldrà també que l'alumne estudiï, per a cada lectura, un text introductori obligatori, sobre el qual haurà de fer un petit resum. Serà imprescindible també la realització d'un treball de curs, que consistirà a valorar la presència d'una de les obres o tradicions estudiades en un text o manifestació artística contemporanis, en la mateixa línia de les esmentades activitats afins.

4. Competències a desenvolupar

Competència	Indicador específic de la competència
Anàlisi i síntesi	- Conèixer i interpretar alguns dels textos fonamentals de la tradició occidental. - Situar aquest textos en el context del gènere literari al qual pertanyen i en el seu context històric i cultural. - Reconèixer l'empremta d'aquestes obres en la tradició posterior, fins als nostres dies. - Relacionar els conceptes i les informacions entre les diferents àrees humanes.
Comunicació escrita	- Redactar textos escrits d'una manera clara, correcta i apropiada.
Comunicació oral	- Aprendre de participar en un intercanvi oral d'idees al voltant d'un text. - Argumentar adequadament una línia d'interpretació.
Aprenentatge autònom	- Llegir amb atenció i de manera orientada a l'obtenció d'unes conclusions que es puguin defensar oralment o per escrit. - Realitzar un treball personal a partir dels coneixements adquirits en el procés. - Planificar adequadament el temps de preparació d l'assignatura.

Avaluació

Temari	Pes	Descripció
1. Preliminars. Els conceptes de tradició literària, cànon i literatura europea.	10%	- Prova final
2. Els camins de la narrativa medieval: la literatura cavalleresca.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final
3. La tradició dels viatges a l'altre món.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final
4. La lírica: dels trobadors als petrarquismes.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final
5. L'assaig: formació i eclosió d'un nou gènere.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final
6A. El teatre: Shakespeare.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final
6B. El teatre: Molière.	15 %	-Observacions de procés - Ressenya bibliogràfica - Prova final

Procediments d'avaluació

Procediment	Criteris d'avaluació	Pes en la nota final
Seminaris	- Valoració dels comentaris realitzats en els seminaris sobre les lectures proposades	15%
Ressenyes bibliogràfiques	- Valoració de l'assimilació d'informació i de la posició crítica envers allò llegit	15%
Treball escrit	- Tutories inicials i de seguiment del procés de redacció - Valoració del treball: capacitat de recerca, capacitat de síntesi, aplicació dels coneixements adquirits a classes, habilitats expositives, maduresa, esperit crític	30%
Prova final escrita	- Coneixements - Capacitat d'anàlisi - Capacitat de síntesi	40%